

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: R. B.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 9. 2021, ve věci invalidního důchodu

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 22. 10. 2021 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15. 9. 2021, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 6. 5. 2021, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o

Shodu s prvopisem potvrzuje M. R.

invalidní důchod, protože podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná z 6. 4. 2021 není žalobkyně invalidní. Žalovaná na základě nového posudku vypracovaným lékařem České správy sociálního zabezpečení z 16. 8. 2021 prvostupňové rozhodnutí potvrdila, protože rovněž podle tohoto nového posudku žalobkyně není invalidní, když její pracovní schopnost poklesla o 20%.

2. Žalobkyně v žalobě namítala špatné posouzení zdravotního stavu, který omezuje její schopnost pracovat a tento stav trvá déle než rok. Namítla rovněž, že posudkovému lékaři nebyly předloženy nové lékařské zprávy.
3. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že posudkový lékař správně zjistil a posoudil zdravotní stav žalobkyně. Jeho posudek je objektivní. S ohledem na žalobní námitky navrhla důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (posudková komise MPSV).
4. Soud zjistil, že žalobu lze věcně projednat. Přezkoumal tedy napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), v mezích žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 15. 9. 2021 (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
5. Krajský soud ve věci nařídil jednání na den 27. 7. 2022. Žalobkyně opakovaně žádala o jeho odročení, a to ze dvou důvodů. Předně z důvodu nutnosti „přešetřit stížnost“ proti posudku posudkové komise Ostrava, se kterým nesouhlasila. Dále z důvodu své pracovní neschopnosti, o které bylo rozhodnuto ošetřujícím lékařem.
6. Podle § 50 věta první s. ř. s., z *důležitých důvodů může být jednání odročeno*.
7. Krajský soud návrhu na odročení jednání nevyhověl, neboť pro jeho odročení neshledal důležitý důvod. Dočasná pracovní neschopnost je upravena v ustanoveních § 57 a násl. zákona č. 186/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Jde tedy o institut nemocenského pojištění, se kterým jsou spojeny některé právní následky, zejména v oblasti sociální a v oblasti pracovního práva. O vzniku dočasné pracovní neschopnosti rozhoduje ošetřující lékař pojištěnce ve smyslu, zda zdravotní stav pojištěnce umožňuje vykonávat pojištěnou činnost. Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti pojištěnce tedy samo o sobě nevypovídá o tom, zda zdravotní stav znemožňuje dostavit se k soudnímu jednání. Jak soud zjistil z předloženého rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, žalobkyni byly povoleny vycházky, což naznačuje, že žalobkyně je schopna zařizovat běžné pochůzky a tedy se i dostavit k soudu.
8. Krajský soud si proto vyžádal zprávu ošetřujícího lékaře, MUDr. S., který potvrdil, že účasti žalobkyně u jednání soudu z neurologického hlediska nic nebrání.
9. Krajský soud tedy nepovažoval žalobkynin uvedený důvod odročení za důležitý, protože zdravotní stav žalobkyně její účasti nebrání a nelze ani očekávat brzké ukončení pracovní neschopnosti, když tato trvá již více než rok a zlepšení je podle ošetřujícího lékaře nepravděpodobné.
10. Druhým důvodem, pro který žalobkyně žádala odročení jednání, je přešetření její stížnosti proti posudku soudem. Jak soud podrobně vysvětlí níže, posudek posudkové komise MPSV je důkazem, který soud hodnotí jako každý jiný důkaz co do úplnosti, vnitřní bezrozpornosti a přesvědčivosti, a to též na základě stanoviska účastníků řízení, zde žalobkyně, která má právo namítat i obsahovou správnost posudku. Toto posouzení se však neděje v žádném samostatném řízení, ale právě u jednání, a výsledek má odraz ve

výroku rozsudku ve věci samé. Ani vznesení námitek proti posudku tak není důvodem pro odročení jednání.

11. Z připojeného posudkového spisu žalobkyně krajský soud zjistil, že žalobkyně dokončila základní školu a pracovala jako dělnice a uklízečka. Vzhledem ke svému zdravotnímu stavu požádala o invalidní důchod. Dne 6. 4. 2021 vypracoval posudkový lékař OSSZ Karviná posudek o invaliditě, ve kterém dospěl k závěru, že zdravotní stav žalobkyně je dlouhodobě nepříznivý. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je chronický vertebrogenní syndrom C-TH-LS páteře s poruchou dynamiky páteře na podkladě degenerativních změn. Zdravotní postižení odpovídá kapitole XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s poklesem pracovní schopnosti 20%. Tento pokles posudkový lékař navýšil podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10% z důvodu dalších onemocnění na celkových 30%.
12. V řízení o námitkách si žalovaná vyžádala další posudek. V posudku ze dne 16. 8. 2021 se posudková lékařka České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) ztotožnila se závěrem o tom, že zdravotní stav žalobkyně je dlouhodobě nepříznivý a že jeho rozhodující příčinou je chronický vertebrogenní syndrom celé páteře s poruchou dynamiky páteře na podkladě degenerativních změn. Toto zdravotní postižení rovněž zařadila do kapitoly XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s poklesem pracovní schopnosti 20%, tedy při horní hranici stanoveného rozmezí (10-20%) vzhledem k celkovému zdravotnímu stavu. Neshledala však důvod pro další navýšení.
13. S ohledem na žalobní námitky nechal krajský soud v řízení zpracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. V **posudku ze dne 14. 1. 2022 se posudková komise v Ostravě** ztotožnila se závěry posudkové lékařky ČSSZ, co se týká rozhodující příčiny zdravotního stavu žalobkyně a jejího zařazení podle citované vyhlášky. Ztotožnila se rovněž se stanovenou mírou poklesu pracovní schopnosti 20%. Ztotožnila se rovněž s tím, že zde není důvod pro další navýšení poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ve smyslu § 3 odst. 1 citované přílohy.
14. S ohledem na námitky žalobkyně k tomuto posudku a předložené lékařské zprávy vyžádal si krajský soud doplnění posudku, které posudková komise učinila dne **18. 3. 2022**. V něm posudkové komise vysvětlila, že nové lékařské nálezy prokazují přechodné zhoršení objektivního nálezu z 30. 8. 2021, pro které byla doporučena pracovní neschopnost, a zlepšení dne 25. 11. 2021, které trvalo i 6. 12. 2021. Uvedla, že „*v době napadeného rozhodnutí nešlo o stav trvalý (...) Pracovní kontraindikace vyslovené MUDr. S. se shodují s těmi doporučenými naší PK. Diagnostická zjištění MUDr. S. jsou ve shodě s naším posudkový zhodnocení rozbojňující příčiny DNZS*“. Vysvětlila rovněž, proč zdravotní postižení žalobkyně nelze nepodléhá jinému (vyššímu) zařazení podle citované vyhlášky, když chybí posudkově významná kritéria. Odůvodnila rovněž, proč žalobkyni nevyšetřila, když žalobkyně se z jednání komise omluvila prostřednictvím svého syna a rovněž souhlasila s posouzením bez její účasti.
15. Žalobkyně následně předložila další lékařské zprávy z data následujícího po vydání napadeného rozhodnutí. Posudkové komisi vyčítala zejména nezohlednění zprávy MUDr. S. z 21. 2. 2022. Krajský soud z této lékařské zprávy zjistil, že diagnostikuje zdravotní stav žalobkyně k datu 21. 2. 2022, nikoli v datu předcházejícího napadenému rozhodnutí, a nadto nepřináší žádnou změnu v objektivním stavu žalobkyně a diagnostickém závěru oproti zprávám předchozím. Dále předložila výpis ze zdravotnické dokumentace k 30. 5.

2022, v němž uvedený diagnostický souhrn zahrnuje všechny zdravotní postižení žalobkyně, se kterými pracovala posudková komise ve shora citovaném posudku, s výjimkou závěru o „těžší poruše dynamiky“, k čemuž se posudková komise vyjádřila, jak je uvedeno shora.

16. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje žalovaná. Pro účely soudního přezkumu zdravotní stav pak posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí (dále též „MPSV“); za tím účelem MPSV zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona o OPSZ). Soud ovšem nezkoumá věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek rozhodujícím důkazem. A to za předpokladu, že z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku zpochybnily. Posudková komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá. Posudkové závěry musí náležitě odůvodnit. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, její rozhodnutí v námitkovém řízení musí být jasné, srozumitelné a úplné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).
17. Náležitosti posudku upravuje § 7 vyhlášky. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).
18. V posuzované věci si soud vyžádal shora specifikovaný posudek a jeho doplnění, který dospívá k identickým závěrům, jako jsou závěry posudkové lékařky ČSSZ. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností neurologie, což je dominantní onemocnění žalobkyně. Krajský soud nesouhlasí s námitkou nesprávného obsazení komise (žalobkyně uvádí, že „má rozhodovat lékař“). Podle ustanovení § 16b odstavec 1 zákona o OPSZ, *[p]osudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů.* Podle odstavce 3 téhož

ustanovení, *posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise.* Jak vyplývá z ustanovení § 16b odstavec 1 a 3 zákona o OPSZ, obsazení posudkové komise lékařem určité odbornosti pro jednotlivá onemocnění nepředepisuje žádný právní předpis a je odpovědností jejího předsedy, jaké lékaře do komise určí. Komise však musí být schopna splnit účel svého zřízení, vyplývající z § 4 odst. 2 citovaného zákona, tedy *posoudit zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění (..).* Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 4. 2014, č. j. 6 Ads 166/2014 – 30, *„byla-li posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která zpracovala podkladový posudek o stanovení míry poklesu pracovní schopnosti pro účely posouzení invalidity, složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, může být námitka žalobce ohledně účasti lékaře nevhodně zvoleného klinického oboru ve výjimečném případě relevantní pro hodnocení úplnosti a přesvědčivosti posudku, nikoliv však pro úvahy o porušení § 16b odst. 3 citovaného zákona“.* V posuzované věci komise byla složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona o OPSZ a účel svého zřízení splnila, protože zdravotní stav žalobkyně a její pracovní schopnost posoudila. Odborný lékař zastupoval onemocnění žalobkyně, jehož dopad na žalobkynin zdravotní stav je předmětem sporu. Z námitek žalobkyně nevyplynula žádná konkrétní okolnost, kterou by posudková komise v důsledku svého složení posoudila nesprávně, a krajský soud žádnou takovou nezjistil. Krajský soud proto uzavřel, že ani posudek není z důvodu nevhodného složení neúplný a nepřesvědčivý.

19. Posudek má všechny shora uvedené nezbytné náležitosti.
20. Posudek podle názoru soudu splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Posudková komise jednak vysvětlila, které postižení je rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Dále vysvětlila, proč byla míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně stanovena na horní hranici procentního rozpětí stanoveného v kapitole XII, odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce, kde důvodem jsou další zdravotní postižení žalobkyně, přičemž tato přítomná postižení nejsou posudkově významné ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky.
21. Posudková komise se plně vypořádala se všemi žalobkyni předloženými podklady. Nutno zdůraznit, že přezkum napadeného rozhodnutí a posudků, ze kterých žalovaná vycházela, je limitován datem vydání napadeného rozhodnutí, tedy 15. 9. 2021. Zdravotní dokumentace vztahující se k zdravotnímu stavu žalobkyně po toto datu, může být relevantní jen za předpokladu, že svědčí o zdravotním stavu žalobkyně před 15. 9. 2021. Vzhledem k tomu, že žalobkyně žádný důkaz, o kterém by tvrdila prokazovat tuto vazbu, nepředložila, krajský soud se jimi pro jejich nadbytečnost nezabýval, když proto nedisponují vypovídací potencí v této věci, což platí i o zdůrazňované zprávě MUDr. S. z 21. 2. 2022.
22. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec *invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
23. V otázce posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházel soud zejména z posudku posudkové komise. Žalobkyně nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní,

[Sem zadejte text.]

když její pracovní schopnost poklesla o 20 %. Žalobkyně nesplňuje podmínku invalidity, a rozhodnutí žalované tak odpovídá zdravotnímu stavu žalobkyně. Napadené rozhodnutí není nezákonné. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

24. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 27. července 2022

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně